

আমাৰ অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানসমূহ

P7M6J4

আমি আমাৰ পৰিয়াল, বন্ধু-বান্ধৱী, আত্মীয়-স্বজনৰ মাজত থাকি ভাল পাওঁ, নহয়নে? আমি মানুহবোৰে আচলতে সমাজ পাতি থাকি ভাল পাওঁ। সমাজ নোহোৱাকৈ আমি অকলে জীয়াই থাকিব নোৱাৰোঁ। আনহাতে আমাৰ প্ৰয়োজনীয় সকলোবোৰ কাম-কাজ আমি নিজে কৰি ল'বও নোৱাৰোঁ। সেয়ে কিছুমান কাম-কাজ সুকলমে কৰিবলৈ আমাৰ সমাজে কিছুমান অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান পাতি লৈছে। এই অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানবোৰে আমাৰ কিছুমান বিশেষ প্ৰয়োজনীয় কাম কৰাৰ লগতে সমাজলৈও সেৱা আগবঢ়ায়। বিদ্যালয়, বেংক, আৰক্ষী চকী, ডাকঘৰ, চিকিৎসালয়, পুথিভঁৰাল, পঞ্চায়ত, সমবায়, আদি তেনেধৰণৰ অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান। এনে অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানবোৰ নাথাকিলে সমাজৰ বহুতো অসুবিধা হ'লহেঁতেনে।

এইখন নিৰ্মালিহঁতৰ বিদ্যালয়। এইখন এখন শিক্ষানুষ্ঠান। নিৰ্মালিহঁতে এই বিদ্যালয়তে লিখা-পঢ়া শিকে। তদুপৰি সিহঁতে নাচ-গান, খেল-খেমালি, কবিতা, আবৃত্তি, অভিনয়, বক্তৃতা দিয়া, সুন্দৰকৈ কথা কোৱা, তৰ্ক-প্ৰতিযোগিতা আদিও ইয়াতে শিকিছে। বিদ্যালয়খনত প্ৰধান শিক্ষককে ধৰি কেইবাগৰাকী শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আছে। তেওঁলোকে নিৰ্মালিহঁতক মৰমেৰে পাঠত থকা কথাবোৰৰ উপৰি আৰু বহুতো প্ৰয়োজনীয় কথা শিকায়। দুগৰাকী বান্ধনী বাইদেউৱে মধ্যাহ্ন ভোজন ৰান্ধে আৰু বিতৰণ কৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে পৰিষ্কাৰকৈ হাত ধোৱে আৰু শাৰী পাতি শৃংখলাবদ্ধভাৱে মধ্যাহ্ন ভোজন গ্ৰহণ কৰে।

মাজে মাজে গাঁৱৰ মুখিয়াল ব্যক্তি আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অভিভাৱকসকল বিদ্যালয়লৈ আহে। তেওঁলোকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে পঢ়া-শুনা আৰু আন আন দিশত কিমান আগবাঢ়িছে তাৰ খা-খবৰ লয়। মাজে সময়ে বিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতি, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু অভিভাৱকসকলৰ মাজত সভা বহে। সভাত বিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন উন্নয়নৰ কথা আলোচনা কৰে। প্ৰয়োজন হ'লে বিদ্যালয়ৰ ঘৰ-দুৱাৰ, চৌহদৰ বেৰ আদি গাঁৱৰ ৰাইজে আহি মেৰামতি কৰি দিয়ে। খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা, শৌচাগাৰ, প্ৰস্ৰাৱঘৰ আদি নিৰ্মাণতো ৰাইজে সহায়-সহযোগ কৰে।

এইখন বিদ্যালয়ত পঢ়িয়েই সেই অঞ্চলৰ লোকসকল শিক্ষিত হৈছে। জনা-বুজা হৈছে। বহুতে ডাঙৰ মানুহ হৈ অঞ্চলটোলৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই আনিছে। সেয়ে অঞ্চলৰ ৰাইজৰ লগতে নিৰ্মালিহঁতে নিজৰ বিদ্যালয়খনক লৈ গৌৰৱ অনুভৱ কৰে।

দলত আলোচনা কৰি লিখা—

- (ক) তোমালোকৰ বিদ্যালয়খনৰ নাম—
- (খ) বিদ্যালয়খনৰ চাৰিসীমাত কি কি আছে—
- (গ) তোমালোকৰ বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ সংখ্যা—
- (ঘ) মধ্যাহ্ন ভোজন বন্ধা আৰু বিতৰণ কৰা বাইদেউৰ সংখ্যা—
- (ঙ) তোমালোকৰ নিজৰ বিদ্যালয়খনক ভালপোৱাৰ দুটা কাৰণ লিখা—
- (চ) তোমালোকৰ বিদ্যালয়খন পৰিষ্কাৰকৈ ৰাখিবৰ বাবে কি কি কৰা—
- (ছ) বিদ্যালয়ত থকা সময়ছোৱাৰ ভিতৰত তোমালোকে কৰা কামৰ তালিকা এখন প্ৰস্তুত কৰা।
- (জ) তোমালোকৰ বিদ্যালয়ত পঢ়ি অঞ্চললৈ গৌৰৱ কঢ়িয়াই অনা লোকৰ নাম জানানে? যদি জানা তেনেহ'লে তেনে দুজন ব্যক্তিৰ নাম লিখা (শিক্ষকৰ সহায় ল'বা)।

মৃদুলৰ দেউতাকে বেংকত চাকৰি কৰে। দেউতাকৰ মুখৰপৰা মৃদুলে গম পাইছে যে বেংকবোৰ আচলতে টকা-পইচাৰ লগত জড়িত ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠান। বেংকৰ জৰিয়তে চৰকাৰে বা মানুহে টকা-পইচাৰ লেন-দেন কৰে।

বেংকত গ্ৰাহকৰ শাৰী

জানিলওঁ আহা—

- বেংকবোৰে গ্ৰাহকৰ টকা জমা ৰাখে। গ্ৰাহকক ঋণ দিয়ে। গ্ৰাহকে বেংকত টকা জমা ৰাখিলে সুত পায়। আনহাতে ঋণ ল'লে বেংকক সুত দিব লগা হয়।
- চৰকাৰী কৰ্মচাৰীসকলক চৰকাৰে বেংকৰ জৰিয়তে দৰমহা দিয়ে।
- আজি-কালি বেংকবোৰে গ্ৰাহকসকলক এ.টি.এমৰ পৰা টকা উলিয়াব পৰা আৰু জমা কৰিব পৰা সুবিধা কৰি দিছে। (এ.টি.এম.- মানে 'অট'মেটেড টেলাৰ মেচিন')
- ম'বাইল ফোন বা লেপটপত ইণ্টাৰনেট সংযোগ কৰি আজি-কালি যিকোনো সময়ত ঘৰতে বহি টকাৰ লেন-দেন কৰিব পাৰি। এইবোৰ সুবিধাও বেংকবোৰে গ্ৰাহকসকলক দিছে।
- তোমালোকৰ ওচৰত বেংক আছেনে? যদি আছে বেংকৰ নাম লিখা।

এ টি এম

চিন্তা কৰি লিখোঁ আহা-

- বেংকবোৰ নথকা হ'লে আমাৰ কি কি অসুবিধা হ'লহেঁতেন?

মোহনৰ মাকে এখন চৰকাৰী চিকিৎসালয়ত কাম কৰে। তেখেত এগৰাকী নাৰ্ছ। সৰুৰেপৰা মোহনৰ বেমাৰ-আজাৰ হ'লে মাক-দেউতাকে প্ৰায়ে তাক মাকে কাম কৰা চিকিৎসালয়খনলৈ লৈ যায়। ডাক্তৰে পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰি ঔষধ দিয়ে। ডাক্তৰে লিখি দিয়া ঔষধ খাই তাৰ বেমাৰ ভাল হয়। মোহনৰ মাকে মানৱ সেৱাৰ লগত জড়িত এনে প্ৰতিষ্ঠানত কাম কৰিবলৈ পাই অতিকৈ গৌৰৱ অনুভৱ কৰে। তেখেতে চিকিৎসালয়ত ডাক্তৰসকলক সহায় কৰাৰ লগতে ৰোগীসকলক চোৱা-চিতা কৰে।

জানি লওঁ আহা—

- চিকিৎসালয়ত ৰোগীৰ চিকিৎসাৰ সৈতে জড়িত ডাক্তৰ, নাৰ্ছ, ফাৰ্মাচিষ্ট, অন্যান্য কৰ্মচাৰী আৰু চাফাই কৰ্মী থাকে।
- কিছুমান চৰকাৰী আৰু কিছুমান বেচৰকাৰী খণ্ডৰ চিকিৎসালয় আছে। চৰকাৰী চিকিৎসালয়বোৰ চৰকাৰী খৰচত চলে। আনহাতে বে-চৰকাৰী চিকিৎসালয়বোৰ এজন বা কেইজনমান ব্যক্তিয়ে লগ হৈ পৰিচালনা কৰে।
- চৰকাৰী চিকিৎসালয়ত ৰোগীৰ বিনামূলীয়া চিকিৎসা আৰু ঔষধ যোগানৰ ব্যৱস্থা আছে।
- প্ৰায়ভাগ চিকিৎসালয়ত চকু, নাক-কাণ-ডিঙি, ছাল, হাড়, দাঁত আদি চিকিৎসাৰ বাবে বেলেগ বেলেগ ডাক্তৰ থাকে। শিশু আৰু মহিলাৰ চিকিৎসাৰ বাবেও সুকীয়া ডাক্তৰ থাকে।
- আনহাতে পশু-পক্ষীৰ চিকিৎসাৰ বাবে সুকীয়া ডাক্তৰ আৰু চিকিৎসালয় আছে। এনে চিকিৎসালয়ত কেৱল পশু-পক্ষীৰ চিকিৎসাহে কৰা হয়। সেইবোৰক পশু চিকিৎসালয় বোলে।
- তোমালোকৰ ওচৰত থকা চিকিৎসালয়খনৰ নাম লিখা। কেতিয়াবা চিকিৎসালয়খনলৈ গৈছানে? যদি গৈছা কি কাৰণে যাব লগা হৈছিল লিখা।

বিৰিণাৰ দেউতাক এজন আৰক্ষী (পুলিচ) বিষয়া। তেখেতে এখন আৰক্ষী চকীত নিজৰ কৰ্তব্য পালন কৰিবলগীয়া হয়।

জানি লওঁ আহা—

- আৰক্ষীসকল সমাজত শান্তি-শৃংখলা ৰক্ষা কৰা কামত নিয়োজিত থাকে।
- সমাজত যাতে কোনেও অপৰাধ কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে আৰক্ষীয়ে চকু ৰাখে। যিকোনো অপৰাধমূলক কামৰ অনুসন্ধান কৰে। অপৰাধীক ন্যায়ালয়ৰ জৰিয়তে শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে।
- আলিবাটৰ যান-বাহন আদি নিয়ন্ত্ৰণ কৰে।
- দুৰ্ঘটনা বা কোনো জৰুৰীকালীন সময়ত জনসাধাৰণক আৰক্ষীসকলে সহায় কৰিব লাগে।
- সমাজত কোনো বিবাদ হ'লে আৰক্ষীয়ে তেনে বিবাদ নিষ্পত্তি কৰাৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰে।

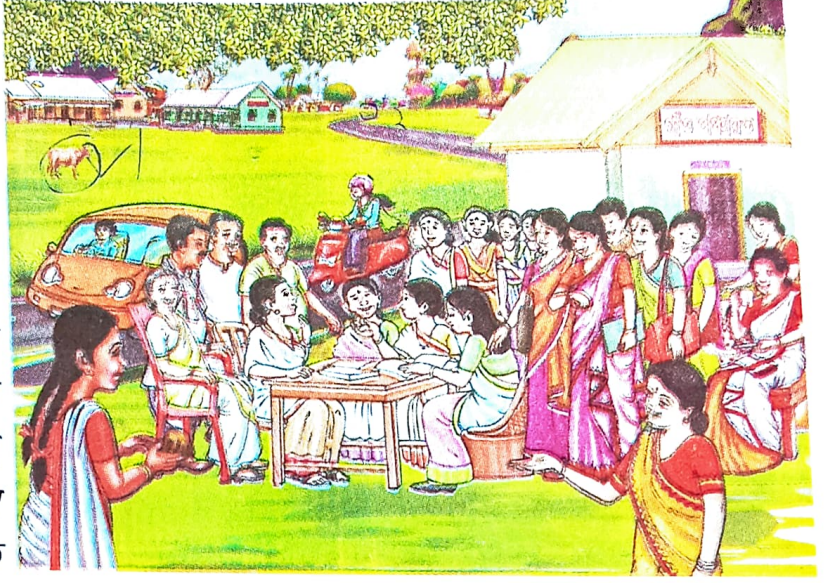
চিন্তা কৰি লিখোঁ আহা-

- আমাৰ দেশত আৰক্ষী নাথাকিলে কি কি অসুবিধা হ'ব পাৰে?

অংকুৰৰ পৰিয়ালটোৱে গাঁৱত বাস কৰে। অংকুৰৰ দেউতাক গাঁও পঞ্চায়তৰ সভাপতি। গাঁৱৰ উন্নয়নৰ লগত অংকুৰৰ দেউতাক ওতঃপ্ৰোতভাৱে জড়িত। তেখেতে অঞ্চলটোৰ বিভিন্ন সভা-সমিতিত ঘূৰি ফুৰিবলগীয়া হয়।

দেউতাকে অংকুৰহঁতক প্ৰায়ে কয় যে আমাৰ দেশৰ সবহসংখ্যক লোকেই গাঁও অঞ্চলত বাস কৰে। সেয়ে দেশৰ উন্নতি হ'বলৈ হ'লে প্ৰতিখন গাঁৱৰ উন্নতি হ'ব লাগিব। গাঁও অঞ্চলৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক উন্নয়নৰ বাবে আমাৰ দেশে গাঁওসমূহত এক নিজা শাসন ব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰিছে। এই ব্যৱস্থাক পঞ্চায়তীৰাজ শাসন ব্যৱস্থা বোলে। এই ব্যৱস্থা মতে পঞ্চায়ত গঠনৰ বাবে প্ৰতিখন গাঁৱৰ ৰাইজে ভোট দি কিছুমান সদস্য আৰু এজন সভাপতি নিৰ্বাচন কৰে। অৱশ্যে ভোট দিবলৈ ওঠৰ বছৰ বয়স হ'ব লাগে। এইবাৰ অংকুৰৰ দেউতাকক অঞ্চলৰ ৰাইজে ভোট দি পাঁচ বছৰৰ বাবে পঞ্চায়তৰ সভাপতি নিৰ্বাচন কৰিছে।

গাঁও পঞ্চায়তৰ কিছুমান কাম-কাজৰ সম্পৰ্কে জানি লওঁ আহা—

- ✱ গাঁও পঞ্চায়ত এলেকাৰ ৰাস্তা-ঘাট, দলং, নলা-নৰ্দমা আদি নিৰ্মাণ, মেৰামতি আৰু চোৱাচিতা কৰা।
- ✱ গাঁৱত খোৱাপানী যোগান ধৰা। স্বাস্থ্য আৰু পৰিয়াল কল্যাণৰ কাম কৰা।
- ✱ গাঁও পঞ্চায়ত এলেকাত থকা বজাৰ, ৰাজহুৱা সম্পত্তি আদি পৰিচালনা আৰু সংৰক্ষণ কৰা।
- ✱ নিজৰ এলেকাৰ বিদ্যালয়বোৰ চোৱা-চিতা কৰা। সমাজৰ মাজত শিক্ষাৰ সজাগতা আৰু প্ৰসাৰৰ বাবে কাম কৰা।
- ✱ কৃষি, জলসিঞ্চন আৰু গাঁৱৰ লোকসকলৰ উন্নয়নৰ বাবে কাম কৰা।
- ✱ কোনো দুৰ্যোগৰ সময়ত গাঁৱৰ লোকক সাহায্য যোগান ধৰা।
- ✱ গাঁও পঞ্চায়ত এলেকাৰ উন্নয়নৰ বাবে বাৰ্ষিক পৰিকল্পনা প্ৰস্তুতকৰণ।
- ✱ গাঁও পঞ্চায়ত বাৰ্ষিক বাজেট প্ৰস্তুতকৰণ।

গাঁও পঞ্চায়তে যেনেকৈ নিজ এলেকাৰ গাঁওসমূহৰ উন্নয়নৰ বাবে কাম কৰে ঠিক সেইদৰে নগৰ বা চহৰ অঞ্চলৰ উন্নয়নৰ বাবেও কেইটামান অনুষ্ঠান বা নিকায় আছে। সেইকেইটা হ'ল—নগৰ সমিতি, পৌৰসভা আৰু পৌৰ নিগম। কম জনসংখ্যা থকা নগৰত নগৰ সমিতি থাকে। বেছি জনসংখ্যা থকা নগৰত পৌৰ সভা আৰু মহানগৰত পৌৰ নিগম থাকে। নগৰ সমিতি, পৌৰ সভা আৰু পৌৰ নিগমেও পঞ্চায়তৰ দৰে নিজ নিজ নগৰত উন্নয়নমূলক কাম-কাজবোৰ কৰে।

- শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু অভিভাৱকৰ সহায় লৈ লিখা-
- তোমাৰ গাঁও/চহৰখনৰ নাম—
- তোমাৰ গাঁও পঞ্চায়ত/নগৰ সমিতি/পৌৰ সভা/পৌৰ নিগমৰ সভাপতিৰ নাম—
- তোমাৰ অঞ্চলৰ শাসন ব্যৱস্থাটোৰ কাম-কাজসমূহ—

গোপালৰ ঘৰ জাগীৰোডত। গোপালহঁতৰ কেইবাজনী জাৰ্ছি গৰু আছে। গোপালৰ দেউতাকে পুৱা আৰু আবেলি গাইকেইজনীৰ গাখীৰ খীৰায়। এই গাখীৰ দেউতাকে সীতাজখলা দুগ্ধ উৎপাদন সমবায় সমিতি লিমিটেডত দিয়ে। গোপালৰ দেউতাক এই সমবায় সমিতিখনৰ এজন সদস্য।

গাখীৰৰ ব্যৱসায় কৰি সমবায়খনে লাভ কৰা টকাৰে গোপালহঁতৰ ঘৰখন চলে। কিছুমান লোক লগ লাগি

সকলোৰে উন্নয়নৰ বা আৰ্থিক লাভালাভৰ বাবে সমূহীয়াকৈ কাম কৰা ব্যৱস্থাটোকে সমবায় বোলে। সমবায়বোৰ 'প্ৰত্যেকজনেই সকলোৰে বাবে আৰু সকলোৰে প্ৰত্যেকজনৰ বাবে কাম কৰা' নীতিৰে চলে। এখন সমবায়ত অতি কমেও দহজন সদস্য থাকিব লাগে।

আমাৰ দেশত বিভিন্ন ধৰণৰ সমবায় আছে। আমাৰ দেশত গাখীৰ, কাপোৰ, পাপৰ আদি বহু ব্যৱসায় সমবায় ভিত্তিত চলি আছে। সৰু-ডাঙৰ বহুতো উদ্যোগ কল-কাৰখানা সমবায় ব্যৱস্থাবে চলি আছে।

আজিকালি আমাৰ গাঁওবোৰত মহিলাসকলে মিলি আত্মসহায়ক গোট গঠন কৰিছে। গাঁৱৰ দুখীয়া বহু পৰিয়ালে এনে গোটৰপৰা ঋণ ল'ব পাৰে। গাঁৱৰ বহু মহিলাই আত্মসহায়ক গোটৰ জৰিয়তে বিভিন্ন সামগ্ৰী উৎপাদন কৰি বিক্ৰী কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এনেদৰে তেওঁলোকে আৰ্থিকভাৱে স্বাৱলম্বী হ'বলৈ চেষ্টা কৰিছে।

➤ আত্মসহায়ক গোটবোৰে আমাক কেনেদৰে সহায় কৰে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ সৈতে আলোচনা কৰি লিখা। এইদৰে আমাৰ সমাজত থকা অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানসমূহে আমাক বিভিন্ন দিশত সহায় কৰে। এই অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানসমূহত সেৱা আগবঢ়োৱা ব্যক্তিসকলক আমি সন্মান জনোৱা উচিত।

১। উত্তৰ লিখা—

- (ক) বিদ্যালয়সমূহত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক দুপৰীয়া আহাৰ গ্ৰহণৰ বাবে কি ব্যৱস্থা কৰা হৈছে?
 (খ) কোন প্ৰতিষ্ঠানত চৰকাৰে বা মানুহে টকা-পইচাৰ লেন-দেন কৰে?
 (গ) ৰোগীসকলক কোন প্ৰতিষ্ঠানত চিকিৎসা কৰা হয়?
 (ঘ) সমাজত শান্তি-শৃংখলা ৰক্ষা কৰাৰ কামত কাক নিয়োজিত কৰা হৈছে?
 (ঙ) যিকোনো চাৰিটা অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানৰ নাম লিখা।

২। খালী ঠাই পূৰ কৰা—

- (ক) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে _____ ত লিখা-পঢ়া শিকে।
 (খ) পশু-পক্ষীৰ চিকিৎসাৰ বাবে _____ আছে।
 (গ) আলিবাটৰ যান-বাহন _____ য়ে নিয়ন্ত্ৰণ কৰে।
 (ঘ) গাঁওসমূহত থকা শাসন ব্যৱস্থাক _____ শাসন ব্যৱস্থা বোলা হয়।

৩। পাৰ্থক্য লিখা— চৰকাৰী আৰু বেচৰকাৰী চিকিৎসালয়।

৪। চমুটোকা লিখা—

- (ক) পঞ্চায়তীৰাজ শাসন ব্যৱস্থা (খ) সমবায় (গ) আত্মসহায়ক গোট।

৫। শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা—

- (ক) সমাজত শান্তি-শৃংখলা ৰক্ষা কৰাৰ কামত কাক নিয়োজিত কৰে?

- ১। চিকিৎসকক ২। নাৰ্ছক ৩। আৰক্ষীক ৪। শিক্ষকক

- (খ) পশু-পক্ষীৰ চিকিৎসাৰ বাবে থকা অনুষ্ঠানটো হ'ল—

- ১। চৰকাৰী চিকিৎসালয় ২। পশু চিকিৎসালয় ৩। সমবায় ৪। বে-চৰকাৰী চিকিৎসালয়

৬। আকস্মিক বক্তৃতাৰ আয়োজন কৰা— (শিক্ষকৰ সহায় ল'ব।)

বিদ্যালয়, মধ্যাহ্ন ভোজন, বেংক, চিকিৎসালয়, আৰক্ষী, দুগ্ধ উৎপাদন।

